

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

Кафедра управління та освітніх технологій

ЗАТВЕРДЖЕНО

Факультет гуманітарно-педагогічний

“19” червня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ**

КЕРІВНИК ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

Галузь знань D «Бізнес, адміністрування та право»

Спеціальність D3 «Менеджмент»

Освітня програма «Управління закладом освіти»

Факультет (ННІ) гуманітарно-педагогічний

Розробники: Ніколаєнко С.М., доктор педагогічних наук, професор, професор
кафедри педагогіки, Буцик І.М., доктор педагогічних
наук, професор, професор кафедри педагогіки,
Виговська С.В., кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки

-

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни

Дисципліна є обов'язковим компонентом освітньої програми і входить до циклу спеціальної (фахової) підготовки. Вона вивчається протягом 1 і 2 семестрів і формує знання з правових засад діяльності закладів освіти України, особливостей, завдань, змісту та вимог до діяльності керівника закладу освіти, умов організації та планування його праці. Також дисципліна формує уміння та навички із застосування норм чинного законодавства в роботі на керівних посадах у закладах освіти.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь

Освітній ступінь	Другого (магістерського) ОП
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D3 Менеджмент
Освітня програма	Освітньо-професійна програма "Управління закладом освіти"
Факультет/ІНН	Гуманітарно-педагогічний

Характеристика навчальної дисципліни

Вид	Обов'язкова
Загальна кількість годин	150
Кількість кредитів ECTS	5
Кількість змістових модулів	3
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-
Форма контролю	Сем. 1: Залік; Сем. 2: Екзамен

Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти (повний термін навчання)

	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	1–2	1–2
Лекційні заняття	24 год.	12 год.
Лабораторні роботи	-	-
Практичні, семінарські заняття	21 год.	12 год.
Самостійна робота	105 год.	126 год.

	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	1–2 год.	-
Форма контролю	Сем. 1: Залік; Сем. 2: Екзамен	Сем. 1: Залік; Сем. 2: Екзамен

Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: Метою вивчення дисципліни «Керівник закладу освіти» є формування у здобувачів освіти сучасних теоретичних знань стосовно правових засад створення та діяльності навчальних закладів України всіх рівнів, вивчення особливостей, завдань, змісту та вимог до діяльності керівника закладу освіти (ЗО), умов організації та планування його праці, опанування нормативно-правових та організаційно-педагогічних засад управлінської діяльності, а також формування умінь та навичок щодо застосування на практиці норм чинного законодавства в роботі на керівних посадах у ЗО.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню «Керівник закладу освіти» (за їх наявності)

Набуття компетентностей

ЗК2 — Здатність до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)

ЗК3 — Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій

ЗК4 — Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети

ЗК5 — Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)

ЗК6 — Здатність генерувати нові ідеї (креативність)

ЗК7 — Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

СК1 — Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів

СК2 — Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани

СК4 — Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації

СК5 — Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління

СК6 - Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми

СК7 — Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість

СК8 - Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом

СК10 — Здатність до управління організацією та її розвитком

СК11 — Здатність визначати стратегію розвитку закладу освіти аграрного профілю, розробляти оперативний план його діяльності

Програмні результати навчання

ПРН1 — Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах

ПРН2 — Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення

ПРН3 — Проектувати ефективні системи управління організаціями

ПРН5 — Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному вимірах

ПРН6 — Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні норми та соціальну відповідальність

ПРН7 — Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті

ПРН9 — Вміти спілкуватися в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами

ПРН10 — Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач

ПРН11 — Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу

ПРН12 — Вміти делегувати повноваження з управління організацією (підрозділом)

ПРН13 — Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу)

ПРН14 — Розробляти та реалізовувати стратегічний та оперативний плани розвитку закладу освіти аграрного профілю на засадах європейських цінностей та цілей сталого розвитку

Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)						Кількість годин (заочна форма)					
	л	лаб	сем	п	с.р.	усього	л	лаб	сем	п	с.р.	усього
1 семестр												
Модуль 1. Загальнотеоретичні основи законодавчої бази навчальних закладів												
Тема 1. Світові та національні тенденції управління розвитком освіти	2	-	-	2	7	11	1	-	-	1	8	10
Тема 2. Правові засади реалізації управлінських функцій керівником закладу освіти	2	-	-	2	7	11	1	-	-	1	8	10
Тема 3. Вплив процесів європейської та світової інтеграції на законодавче забезпечення розвитку вищої освіти України	2	-	-	2	8	12	1	-	-	1	8	10
Тема 4. Законодавче та нормативно-правове забезпечення діяльності закладів вищої освіти України	2	-	-	1	8	11	1	-	-	1	8	10
Разом за модулем 1	8	0	0	7	30	45	4	0	0	4	32	40
Модуль 2. Правове регулювання послуг у сфері освіти												
Тема 1. Стан та перспективи розвитку і законодавчого забезпечення професійної та фахової передвищої освіти	2	-	-	2	7	11	1	-	-	1	8	10
Тема 2. Стан та перспективи розвитку і законодавчого забезпечення управлінської діяльності керівника закладу середньої, дошкільної та позашкільної освіти	2	-	-	2	-	4	1	-	-	1	8	10
Тема 3. Правове забезпечення фінансово-господарської діяльності та організації охорони праці в закладах освіти	2	-	-	2	8	12	1	-	-	-	14	15
Тема 4. Зарубіжний досвід функціонування та законодавчого забезпечення діяльності навчальних закладів	2	-	-	1	8	11	1	-	-	-	14	15
Разом за модулем 2	8	0	0	7	23	38	4	0	0	2	44	50

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)						Кількість годин (заочна форма)					
	л	лаб	сем	п	с.р.	усього	л	лаб	сем	п	с.р.	усього
Усього годин за 1 семестр	16	0	0	14	53	83	8	0	0	6	76	90
2 семестр												
Модуль 3. Загальнотеоретичні основи діяльності керівника закладу освіти												
Тема 1. Організаційно-педагогічні основи управління та самоменеджменту в діяльності керівника закладу освіти	2	-	-	2	11	15	1	-	-	2	11	14
Тема 2. Прийняття управлінських рішень у закладі освіти	2	-	-	2	11	15	1	-	-	2	11	14
Тема 3. Професійні вимоги до керівника закладу освіти	2	-	-	2	11	15	1	-	-	1	14	16
Тема 4. Етика керівника закладу освіти	2	-	-	1	12	15	1	-	-	1	14	16
Разом за модулем 3	8	0	0	7	45	60	4	0	0	6	50	60
Усього годин за 2 семестр	8	0	0	7	45	60	4	0	0	6	50	60
Курсовий проєкт (робота)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	24	0	0	21	105	150	12	0	0	12	126	150

Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Світові та національні тенденції управління розвитком освіти	2
2	Тема 2. Правові засади реалізації управлінських функцій керівником закладу освіти	2
3	Тема 3. Вплив процесів європейської та світової інтеграції на законодавче забезпечення розвитку вищої освіти України	2
4	Тема 4. Законодавче та нормативно-правове забезпечення діяльності закладів вищої освіти України	2
5	Тема 5. Стан та перспективи розвитку і законодавчого забезпечення професійної та фахової передвищої освіти	2
6	Тема 6. Стан та перспективи розвитку і законодавчого забезпечення управлінської діяльності керівника закладу середньої, дошкільної та позашкільної освіти	2
7	Тема 7. Правове забезпечення фінансово-господарської діяльності та організації охорони праці в закладах освіти	2

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
8	Тема 8. Зарубіжний досвід функціонування та законодавчого забезпечення діяльності навчальних закладів	2
9	Тема 9. Організаційно-педагогічні основи управління та самоменеджменту в діяльності керівника закладу освіти	2
10	Тема 10. Прийняття управлінських рішень у закладі освіти	2
11	Тема 11. Професійні вимоги до керівника закладу освіти	2
12	Тема 12. Етика керівника закладу освіти	2
Всього годин		24

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Світові та національні тенденції управління розвитком освіти	2
2	Правові засади реалізації управлінських функцій керівником закладу освіти	2
3	Вплив процесів європейської та світової інтеграції на законодавче забезпечення розвитку вищої освіти України	2
4	Законодавче та нормативно-правове забезпечення діяльності закладів вищої освіти України	1
5	Стан та перспективи розвитку і законодавчого забезпечення професійної та фахової передвищої освіти	2
6	Стан та перспективи розвитку і законодавчого забезпечення управлінської діяльності керівника закладу середньої, дошкільної та позашкільної освіти	2
7	Правове забезпечення фінансово-господарської діяльності та організації охорони праці в закладах освіти	2
8	Зарубіжний досвід функціонування та законодавчого забезпечення діяльності навчальних закладів	1
9	Організаційно-педагогічні основи управління та самоменеджменту в діяльності керівника закладу освіти	2
10	Прийняття управлінських рішень у закладі освіти	2
11	Професійні вимоги до керівника закладу освіти	2
12	Етика керівника закладу освіти	1
Всього годин		21

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Світові та національні тенденції управління розвитком освіти	7
2	Правові засади реалізації управлінських функцій керівником закладу освіти	7
3	Вплив процесів європейської та світової інтеграції на законодавче забезпечення розвитку вищої освіти України	8
4	Законодавче та нормативно-правове забезпечення діяльності закладів вищої освіти України	8
5	Стан та перспективи розвитку і законодавчого забезпечення професійної та фахової передвищої освіти	7
6	Стан та перспективи розвитку і законодавчого забезпечення управлінської діяльності керівника закладу середньої, дошкільної та позашкільної освіти	7
7	Правове забезпечення фінансово-господарської діяльності та організації охорони праці в закладах освіти	8
8	Зарубіжний досвід функціонування та законодавчого забезпечення діяльності навчальних закладів	8
9	Організаційно-педагогічні основи управління та самоменеджменту в діяльності керівника закладу освіти	11
10	Прийняття управлінських рішень у закладі освіти	11
11	Професійні вимоги до керівника закладу освіти	11
12	Етика керівника закладу освіти	12
Всього годин		105

Методи навчання

Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне (письмове) опитування
- тестування
- захист виконаних проєктів та есе
- самооцінювання (не впливає на оцінку)

Методи навчання:

- методи навчання відповідно характеру пізнавальної діяльності
- технології проблемного навчання
- технології проєктного навчання
- технології перевернутого та змішаного навчання

- методи навчальних дискусій та дебатів
- методи командної та індивідуальної роботи

Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Загальнотеоретичні основи законодавчої бази навчальних закладів		
Самостійна робота. Світові та національні тенденції управління розвитком освіти	ПРН 1, ПРН 2, ПРН 4. Знати основи законодавчої та нормативно-правової бази діяльності вищих навчальних закладів, розуміти світові та національні тенденції управління освітою, аналізувати правові засади управлінських функцій керівника закладу освіти.	18
Самостійна робота. Правові засади реалізації управлінських функцій керівником закладу освіти		17
Самостійна робота. Вплив процесів європейської та світової інтеграції на законодавче забезпечення розвитку вищої освіти України		18
Самостійна робота. Законодавче та нормативно-правове забезпечення діяльності закладів вищої освіти України		17
Модульна контрольна. Модуль 1.		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Правове регулювання послуг у сфері освіти		
Самостійна робота. Стан та перспективи розвитку і законодавчого забезпечення професійної та фахової передвищої освіти	ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4. Ознайомитись із законодавчими аспектами регулювання освітніх послуг, аналізувати правове забезпечення управлінської діяльності та фінансово-господарських процесів у закладах освіти, досліджувати зарубіжний досвід законодавчого забезпечення діяльності навчальних закладів	17

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Самостійна робота. Стан та перспективи розвитку і законодавчого забезпечення управлінської діяльності керівника закладу середньої, дошкільної та позашкільної освіти		17
Самостійна робота. Правове забезпечення фінансово-господарської діяльності та організації охорони праці в закладах освіти		18
Самостійна робота. Зарубіжний досвід функціонування та законодавчого забезпечення діяльності навчальних закладів		18
Модульна контрольна. Модуль 2.		30
Всього за модулем 2		100
Модуль 3. Загальнотеоретичні основи діяльності керівника закладу освіти		
Самостійна робота. Організаційно-педагогічні основи управління та самоменеджменту	ПРН 5, ПРН 6, ПРН 10, ПРН 12, ПРН 14. Ознайомитись із організаційно-педагогічними аспектами управління, прийняттям управлінських рішень, лідерськими навичками, самоменеджментом та стратегічним плануванням розвитку закладу освіти.	19
Самостійна робота. Прийняття управлінських рішень у закладі освіти		19
Самостійна робота. Професійні вимоги до керівника закладу освіти		19
Самостійна робота. Етика керівника закладу освіти		13
Модульна контрольна. Модуль 3.		30
Всього за модулем 3		100
Навчальна робота (разом за семестр)		70
Підсумковий екзамен		30
Разом за курс		100

Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамен/залік)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Лабораторні, самостійні та модульні роботи необхідно здавати у заплановані терміни. Перескладання модульних робіт допускається за наявності поважних причин у визначені кафедрою строки.
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування, використання сторонніх матеріалів і несанкціонованих пристроїв під час виконання контрольних робіт, заліку або екзамену заборонено.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. Пропуски відпрацьовуються згідно з індивідуальним графіком та правилами кафедри.

Навчально-методичне забезпечення

-електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=375>);

Рекомендовані джерела інформації

1. Ніколаєнко С. М. Керівник закладу освіти (організаційно-педагогічні та правові основи управлінської діяльності) : підручник. – 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : НУБіП України, 2019. 408 с.
2. Немченко С.Г., Крижко В.В., Боднар О.С. та ін. Управління закладом освіти: Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів. Бердянськ : БДПУ, 2022. 506 с
3. Закон України "Про професійну освіту" (2025 р.)
URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4574-20#Text>
4. Управління закладом освіти: Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижко, О.С. Боднар, В.В. Радул, О.М. Старокожко, Ю.І. Кондратенко. 2-е вид. перероб. і допов. Бердянськ: БДПУ, 2022. 506 с.
5. Кучинська І. О. Керівник закладу освіти : навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огіска, 2024. 308 с.

6. Дарманська І. М., Дарманський С. П., Дичаківський О. М., Сівак Н. А. та ін. Освітній менеджмент : навчальний посібник. Хмельницький : ХГПА, 2021. 210 с.
7. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Керівник закладу освіти» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності D3 "Менеджмент" (Управління закладом освіти) / Ніколаєнко С.М., Буцик І.М. Київ : НУБіП України, 2025, 34 с.
8. Про фахову передвищу освіту : Закон України від 06 черв. 2019 р. № 2745-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19>
9. Про професійну (професійно-технічну) освіту : Закон України від 10 лют. 1998 р. № 103/98-ВР. URL: [rada.gov.ua](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103-98-%D0%92%D1%80)
10. Про освіту : Закон України від 05 верес. 2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
11. Законодавство України про освіту : збірник офіційних текстів законів станом на 22 січня 2013 р. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 274 с.
12. Про стратегічні рамки європейського співробітництва в галузі освіти і навчання на період до 2030 року та за його межами : Резолюція Ради ЄС від 19 лют. 2021 р. № 2021/C 66/01. Офіційний журнал Європейського Союзу. 2021. 26 лют. URL: [europa.eu](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32021C066001)
13. Про вищу освіту : Закон України від 01 лип. 2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>